

Datum 2022-06-16

Innehåll:

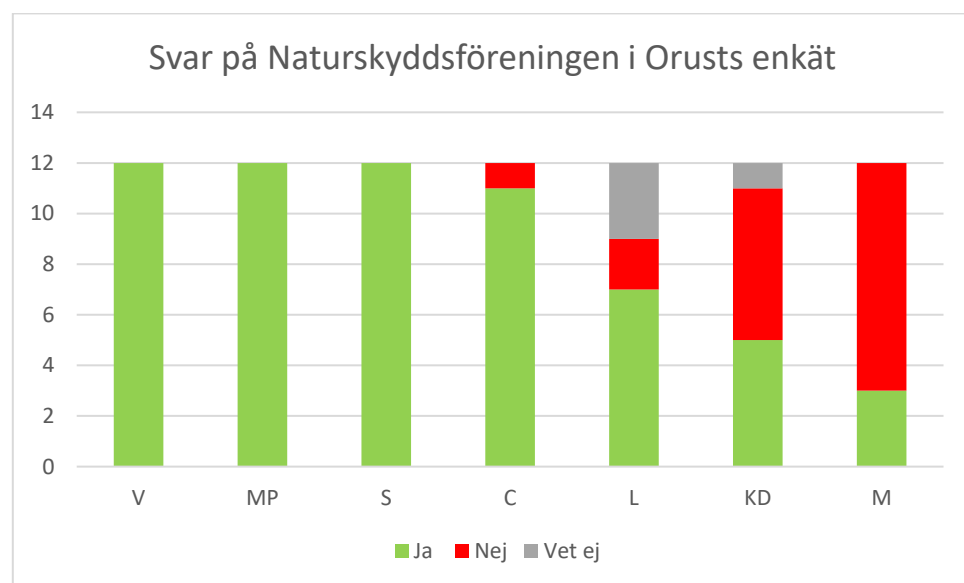
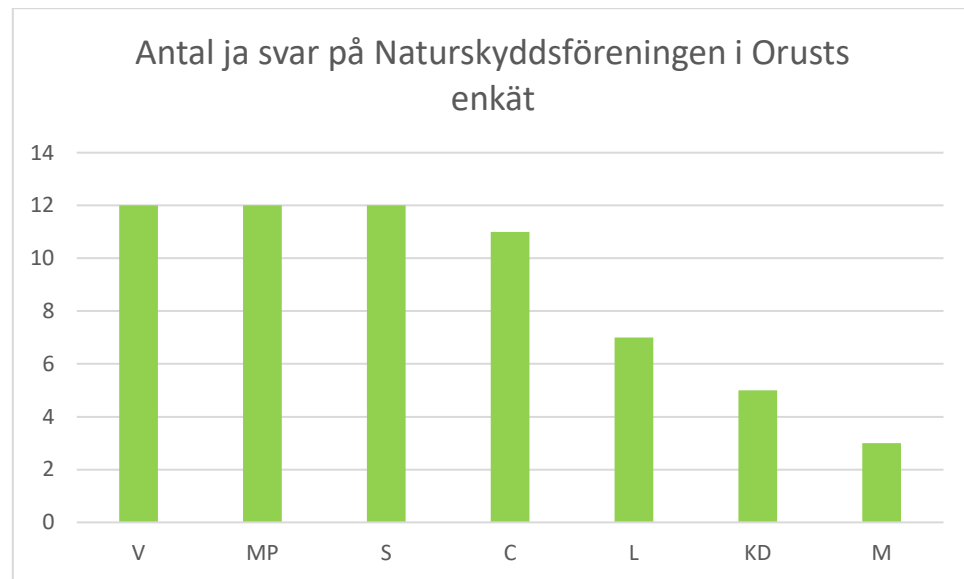
- Partier som avstår från att svara.
- Sammanfattande diagram av hur partierna svarat Naturskyddsföreningen i Orusts partienkät.
- Respektive partis svar inklusive kommentarer.

Partier som inte har svarat:

Sverigedemokraterna valde att inte svara. De skriver "Så som frågorna och svarsalternativen är formulerade väljer vi att lämna den obesvarad"

Folkviljan Orust har sökts flera gånger men har inte kunnat svara i tid.

Svar på Naturskyddsföreningen i Orusts enkät 2022 från de olika partierna

Bakgrund till frågorna

Klimat 2030

Som utgångspunkt använder vi i de första frågorna Kommunernas klimatlöften vilket är en satsning inom kraftsamlingen "Klimat 2030 – Västra Götaland ställer om" som drivs av Västra Götalandsregionen och Länsstyrelsen i Västra Götaland. Kommunstyrelsen i respektive kommun har tagit beslut om vilka av de 20 klimatlöften som ska genomföras.

<https://klimat2030.se/klimatloften/>

Orust kommun antog 9 av Kommunernas klimatlöften 2021

1. Vi använder en klimatstyrande resepolicy.
3. Våra nya personbilar är miljöbilar.
4. Vi ställer krav i upphandling för transportdelen i nya avtal.
8. Vi minskar inköpen av fossilbaserade engångsprodukter.
9. Vi analyserar inköpens klimatpåverkan och ställer krav i prioriterade upphandlingar.
10. Vi använder cirkulära möbler. Är även med 2022
11. Vi möjliggör för medborgarna att låna eller hyra produkter i stället för att köpa. Ej genomförd, finns inte med 2022
12. Vi mäter matsvinn i offentlig verksamhet och har mål. Genomförd och finns även med 2022
17. Vi har 100 procent förnybar el i kommunens elavtal.

I Klimatlöftet 2022 ingår utöver punkt 10 och 12 ovan även följande klimatlöften.

Nr	Fråga	V	MP	S	C	L	KD	M
1	Laddinfrastrukturplan (ska sammanställas under 2022) Allt fler köper elbilar vilket minskar buller och växthusgasutsläpp. Olika bidragsformer finns/har funnits för att stimulera enskilda villaägare att sätta upp laddningsstolpar. Kommer ditt parti att verka för en plan som beaktar behovet av el för elstolpar i nuvarande och kommande områden för flerfamiljsbostäder och allmänna parkeringar?	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Nej	Ja
2	Vi möjliggör för medborgarna att låna eller hyra produkter i stället för att köpa. Detta löfte genomfördes inte 2021 och är inte med i årets planering. En aspekt på detta kan vara: I båthamnar tar det marina livet skada, ju fler båtägare som önskar egen båtplats, desto större områden behöver muddras, bottenfärg, angöringskättingar mm kan ge en negativ påverkan. Något som kan minska dessa skador är att stimulera båtpooler, så att -den som önskar kan hyra båt, -att göra fler iläggingsramper tillgängliga och -öka möjlighet att förvara sin båt på land. Är det något ditt parti vill arbeta för?	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Nej	Nej
3	Vi beräknar klimatpåverkan från maten i offentlig verksamhet och har mål. Detta kan ske genom att maximera CO2e/ måltid eller den totala CO2e/kg inköpt livsmedel. Nya fokus-områden 2022 är bland annat Klimatsmart och hälsosam mat. Detta kan vara -Främja hållbart lantbruk och - Mer vegetariskt på tallriken förutom - Minskat matsvinn vilket redan mäts. (löfte nr 12) En del av de upphandlade livsmedlen i kommunens verksamheter är sedan tidigare ekologiska. Kommer ditt parti att verka för att kommunen ökar andelen ekologiska, vegetariska och /eller närproducerade livsmedel som upphandlas?	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Nej	Nej
4	Vi installerar solenergi. Det innebär att solceller provas i alla nybyggnadsprojekt i kommunal regi och att minst en anläggning installeras i kommunen. På Orust finns ansevärd takytor på kommunens byggnader (offentliga verksamheter och kommunala bostadsbolag). Dessa kan nyttjas till att producera sol-el vilket bidrar till att minska behovet av inköpt el och totalt öka andelen förnybar energi i kommunen. Anser ditt parti att kommunen ska etablera solceller på samtliga kommunägda fastigheter där det är möjligt och lämpligt?	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
5	Lokal elproduktion Snabb utbyggnad av sol- och vind- och biogas-el gör det möjligt att ersätta fossila bränslen i hushållen, industrin och transportsektorn. Tycker partiet att sådan elproduktion ska öka kraftigt på Orust?	Ja	Ja	Ja	Ja	Vet ej	Ja	Nej
6	Orust kommun gränsar till västerhavet. Vill ditt parti befrämja havsbaserad vindkraft?	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Nej
7	Det har föreslagits att Sverige ska bygga små modulära kärnreaktorer, sk SMR. Är ditt parti emot att sådana placeras på Orust?	Ja	Ja	Ja	Ja	Nej	Ja	Nej
8	Vision Klimat 2030 "2030 är den västsvenska ekonomin inte längre beroende av fossil energi och medborgarna och näringslivet har en trygg och långsiktigt hållbar energiförsörjning. Boende transporter och produktion av varor och tjänster är resurssnåla energieffektiva och baserade på förnybar energi. Sammantaget har detta bidragit till en stark ekonomi och innovativt och konkurrenskraftigt näringsliv." Västra Götaland ska vara fossil-oberoende år 2030, ett mål som Orust kommun ställt sig bakom. Västra Götalandsregionen har också antagit en koldioxidbudget med årliga utsläppsminskningar på 16%. Anser ni att kommunen ska anta en koldioxidbudget för att uppnå sina utsläppsminskningar? Ange i så fall gärna vilken årlig minskning ni vill se.	Ja	Ja	Ja	Nej	Nej	Nej	Nej
9	Strandskydd Tack vare strandskyddet har alla möjlighet att promenera längs stränderna, bada, fiska, åka skridskor och göra strandhugg från en båt. Strandskyddet skyddar också djur och växter som lever på och i närheten av stränderna samt i vattnet. Det är mycket viktiga miljöer för att bevara biologisk mångfald. Lax och ål tex, försvinner helt om inte strandskyddet runt bäckar värnas. Kommer ert parti att värna strandskyddet så att det inte urholkas?	Ja	Ja	Ja	Ja	Nja	Nej	Nej
10	Restaurering av våtmarker I slättlandskapen är 90 procent av den historiska våtmarksarealen torrlagd, och därmed livsmiljön för många arter. Utdikade våtmarker släpper ut nästan lika mycket växthusgaser som hela vägtrafiken. Utdikningen har också bidragit till övergödning av sjöar och havsvikar, och att många djurarter försvunnit. Att återskapa utdikade våtmarker är viktigt för att minska övergödning, minska utsläppen av växthusgaser, minska sårbarheten för klimatförändringar och för att gynna den biologiska mångfalden. Orust har bla med hjälp av statliga medel bidragit till att några sådana våtmarker återskapats på jordbruksmark. Anser ditt parti att fler våtmarker ska restaureras på Orust?	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
11	Skogen Ett av de största hoten mot biologisk mångfald är förlusten av arters livsmiljöer. Artdatabanken vid SLU pekar ut avverkningar som den faktor som har starkast negativ inverkan på skogens rödlistade arter. Dagens skogsbruk fokuserar nästan helt på kalhyggen som främsta metod vid avverkning, vilket också är ett problem ur klimatsynpunkt. Orust kommun har en skogsbruksplan. Kommer ditt parti verka för att bibehålla biologisk mångfald genom att kommunen arbetar aktivt för att minska kalhyggen i Orust kommuns skogsområden?	Ja	Ja	Ja	Ja	Vet ej	Nej	Nej
12	Ängsmarker Rondeller, vägrenar och offentliga/gemensamma grönytor skulle kunna förvandlas från välklippta gräsplaner till blommande ängar i syfte att gynna bin, humlor och fjärilar. Kommer ditt parti att verka för att kommunen satsar på att omvandla kommunens grönytor till ängsmark och ytor med mer biologisk mångfald?	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Vet ej	Nej

Centerpartiets svar på Naturskyddsföreningen i Orusts valenkät 2022

Nr	Fråga	Ja	Nej	Vet ej	Kommentar
1	Laddinfrastrukturplan (ska sammanställas under 2022) Allt fler köper elbilar vilket minskar buller och växthusgasutsläpp. Olika bidragsformer finns/har funnits för att stimulera enskilda villaägare att sätta upp laddningsstolpar. Kommer ditt parti att verka för en plan som beaktar behovet av el för elstolpar i nuvarande och kommande områden för flerfamiljsbostäder och allmänna parkeringar?	Ja			Detta är ett bra förslag som Centerpartiet stödjer. För att få ännu fler att skaffa en elbil är det viktigt att kunna ladda den, speciellt vid sin bostad.
2	Vi möjliggör för medborgarna att låna eller hyra produkter i stället för att köpa. Detta löfte genomfördes inte 2021 och är inte med i årets planering. En aspekt på detta kan vara: I båthamnar tar det marina livet skada, ju fler båtägare som önskar egen båtplats, desto större områden behöver muddras, bottenfärg, angränsningskättingar mm kan ge en negativ påverkan. Något som kan minska dessa skador är att stimulera båtpooler, så att -den som önskar kan hyra båt, -att göra fler iläggningsramper tillgängliga och -öka möjlighet att förvara sin båt på land. Är det något ditt parti vill arbeta för?	Ja			Delningsekonomin är en tydlig trend. I praktiken är det omöjligt att bygga nya småbåtshamnar eller att kraftigt bygga ut befintliga anläggningar och då kan båtförvaring på land och fler iläggsramper underlätta för alla de människor som vill uppleva Orust och Bohuskusten med båt.
3	Vi beräknar klimatpåverkan från maten i offentlig verksamhet och har mål. Detta kan ske genom att maximera CO2e/ måltid eller den totala CO2e/kg inköpt livsmedel. Nya fokus-områden 2022 är bland annat Klimatsmart och hälsosam mat. Detta kan vara -Främja hållbart lantbruk och - Mer vegetariskt på tallriken förutom -Minskat matsvinn vilket redan mäts. (löfte nr 12) En del av de upphandlade livsmedlen i kommunens verksamheter är sedan tidigare ekologiska. Kommer ditt parti att verka för att kommunen ökar andelen ekologiska, vegetariska och /eller närproducerade livsmedel som upphandlas?	Ja			Kommunen ska kunna erbjuda goda vegetariska måltider som ett alternativ till animalisk kost, vi kan dock inte tvinga förskolebarn, elever och våra äldre att bli vegetarianer på heltid. Att maximera CO2e per måltid eller den totala CO2e/kg inköpt livsmedel är dock problematiskt då det får konsekvensen att närproducerat nötkött inte kan serveras i offentliga måltider. Centerpartiet är stolta över den matproduktion som sker på Orust och vill ha kvar möjligheten kunna servera nötkött från närområdet.
4	Vi installerar solenergi. Det innebär att solceller prövas i alla nybyggnadsprojekt i kommunal regi och att minst en anläggning installeras i kommunen. På Orust finns ansenliga takytor på kommunens byggnader (offentliga verksamheter och kommunala bostadsbolag). Dessa kan nyttjas till att producera sol-el vilket bidrar till att minska behovet av inköpt el och totalt öka andelen förnybar energi i kommunen. Anser ditt parti att kommunen ska etablera solceller på samtliga kommunägda fastigheter där det är möjligt och lämpligt?	Ja			Det är viktigt att kommunen visar vägen och är med och bygger ut elproduktionen på Orust.
5	Lokal elproduktion Snabb utbyggnad av sol- och vind- och biogas-el gör det möjligt att ersätta fossila bränslen i hushållen, industrin och transportsektorn. Tycker partiet att sådan elproduktion ska öka kraftigt på Orust?	Ja			Ökad energiproduktion behövs i hela Sverige - alltså även på Orust. Med lokal produktion minskas konsekvenserna om/när kraftdistributionen till Orust och Tjörn störs.
6	Orust kommun gränsar till västerhavet. Vill ditt parti befrämja havsbaserad vindkraft?	Ja			Västsverige behöver mer vindkraft till havs. Vi måste se till att förutsättningarna för havsbaserad vindkraft stärks. Sverige har mycket gynnsamma förutsättningar för att kunna bygga ut den havsbaserade vindkraften. Boende, markägare och kommuner bör få del av vinster och skatteintäkter från elproduktion i bygden. Det skulle öka acceptansen för nya anläggningar. Det behövs rättvisa ersättningar och ett rent och förnybart energislag som får hela landet att leva, som klarar klimatutmaningen och som fasar ut den ryska oljan och gasen.
7	Det har föreslagits att Sverige ska bygga små modulära kärnreaktorer, sk SMR. Är ditt parti emot att sådana placeras på Orust?	Ja			SMR löser inte den i närtid förmodade elbristen i Västsverige de dessa ligger minst 10 år fram i tiden. Redan i dag är elledningarna till Orust underdimensionerade, det är tveksamt om befintlig ledning klarar en omfattande elelexport. För att minska överföringsförluster i kraftledningsnätet är det bättre att placera SMR närmare de stora elkonsumenterna.
8	Vision Klimat 2030 ”2030 är den västsvenska ekonomin inte längre beroende av fossil energi och medborgarna och näringslivet har en trygg och långsiktig hållbar energiförsörjning. Boende transporter och produktion av varor och tjänster är resurssnåla energieffektiva och baserade på förnybar energi. Sammantaget har detta bidragit till en stark ekonomi och innovativt och konkurrenskraftigt näringsliv.” Västra Götaland ska vara fossil-oberoende år 2030, ett mål som Orust kommun ställt sig bakom. Västra Götalandsregionen har också antagit en koldioxidbudget med årliga utsläppsminskningar på 16%. Anser ni att kommunen ska anta en koldioxidbudget för att uppnå sina utsläppsminskningar? Ange i så fall gärna vilken årlig minskning ni vill se.		Nej		Centerpartiet valde inte att stödja den motion om att upprätta en kommunal CO2- budget inför 2021 då de enskilda medborgarna och företagen på Orust har större klimatavtryck än de kommunala verksamheterna. Ett tydligt mål är viktigare än en siffra på årlig minskning av CO2-utsläppen som Orust Kommun gör sig skyldig till.
9	Strandskydd Tack vare strandskyddet har alla möjlighet att promenera längs stränderna, bada, fiska, åka skridskor och göra strandhugg från en båt. Strandskyddet skyddar också djur och växter som lever på och i närheten av stränderna samt i vattnet. Det är mycket viktiga miljöer för att bevara biologisk mångfald. Lax och ål tex, försvinner helt om inte strandskyddet runt bäckar värnas. Kommer ert parti att värna strandskyddet så att det inte urholkas?	Ja			De senaste åren har Centerpartiet arbetat hårt och framgångsrikt med att ta fram en reform som förändrar strandskyddet i grunden. Detta eftersom vi är ett parti som alltid står upp för rättvisa villkor för människor och företag i hela landet och inte enbart de mer tätbefolkade regionerna. Vi vill komma bort från de fullständigt orimliga regler från 1975, som har gjort det omöjligt att bygga och bo vid små bäckar, sjöar och vattendrag. Det leder till att människor får mer makt över sin vardag och gör det enklare att kunna utveckla verksamheter och leva på landsbygden. Allmänhetens tillgång till stränder måste säkras. Fri passage ska råda närmast stranden där människor och djur ska kunna passera, något som alltid funnits med i lagstiftningen. För oss är det en självklarhet att värna allemansrätten och goda förutsättningar för djur- och växtliv. Vi vill se en strandskyddslagstiftning som utgår från kommunens och medborgarnas makt att kunna avgöra lokalt vad som är skyddsvärd natur, och vad som ska kunna tas i anspråk för bebyggelse och utveckling. Det är vår grundläggande uppfattning att sådana beslut bäst tas lokalt av de som berörs, utan inflytande och påverkan från centrala myndigheter och länsstyrelserna.
10	Restaurering av våtmarker I slättlandskapen är 90 procent av den historiska våtmarksarealen torrlagd, och därmed livsmiljön för många arter. Utdikade våtmarker släpper ut nästan lika mycket växthusgaser som hela vägtrafiken. Utdikningen har också bidragit till övergödning av sjöar och havsvikar, och att många djurarter försvunnit. Att återskapa utdikade våtmarker är viktigt för att minska övergödning, minska utsläppen av växthusgaser, minska sårbarheten för klimatförändringar och för att gynna den biologiska mångfalden. Orust har bla med hjälp av statliga medel bidragit till att några sådana våtmarker återskapats på jordbruksmark.	Ja			Det jobb som påbörjats är värdefullt och vi ser gärna en fortsättning. För att nå framgång är det viktigt att ha en god dialog med markägare och ortsbefolkning och visa på den nytta som återskapade våtmarker ger för den enskilde och hela samhället.

	Anser ditt parti att fler våtmarker ska restaureras på Orust?			
11	Skogen Ett av de största hoten mot biologisk mångfald är förlusten av arters livsmiljöer. Artdatabanken vid SLU pekar ut avverkningar som den faktor som har starkast negativ inverkan på skogens rödlistade arter. Dagens skogsbruk fokuserar nästan helt på kalhyggen som främsta metod vid avverkning, vilket också är ett problem ur klimatsynpunkt. Orust kommun har en skogsbruksplan. Kommer ditt parti verka för att bibehålla biologisk mångfald genom att kommunen arbetar aktivt för att minska kalhyggen i Orust kommuns skogsområden?	Ja		Orust Kommun är en relativt liten skogsägare på den gröna ön i väst. En rik biologisk mångfald är viktigt och vi ställer oss positiva till att politiken uttalar sig om hur kommunens skogar ska skötas och där en aspekt kan vara kalhyggesfria metoder.
12	Ängsmarker Rondeller, vägrenar och offentliga/gemensamma grönytor skulle kunna förvandlas från välklippta gräsplaner till blommande ängar i syfte att gynna bin, humlor och fjärilar. Kommer ditt parti att verka för att kommunen satsar på att omvandla kommunens grönytor till ängsmark och ytor med mer biologisk mångfald?	Ja		Att skapa blommande ängsmarker är viktigt för ett inbjudande landskap för pollinatörer och människor i våra tätorter. Centerpartiet ser gärna att kommunens parkförvaltning jobbar aktivt i denna riktning.

Kristdemokraternas svar på Naturskyddsföreningen i Orusts valenkät 2022

Nr	Fråga	Ja	Nej	Vet ej	Kommentar
1	Laddinfrastrukturplan (ska sammanställas under 2022) Allt fler köper elbilar vilket minskar buller och växthusgasutsläpp. Olika bidragsformer finns/har funnits för att stimulera enskilda villaägare att sätta upp laddningsstolpar. Kommer ditt parti att verka för en plan som beaktar behovet av el för elstolpar i nuvarande och kommande områden för flerfamiljsbostäder och allmänna parkeringar?		Nej		Orust är troligen den kommun som har flest ladd stolpar per invånare, dessutom först i Sverige med ladd stolpar i gästhamnar.
2	Vi möjliggör för medborgarna att låna eller hyra produkter i stället för att köpa. Detta löfte genomfördes inte 2021 och är inte med i årets planering. En aspekt på detta kan vara: I båthamnar tar det marina livet skada, ju fler båtägare som önskar egen båtplats, desto större områden behöver muddras, bottenfärg, angöringskättingar mm kan ge en negativ påverkan. Något som kan minska dessa skador är att stimulera båtpooler, så att -den som önskar kan hyra båt, -att göra fler iläggingsramper tillgängliga och -öka möjlighet att förvara sin båt på land. Är det något ditt parti vill arbeta för?		Nej		Båtlivet handlar inte om att åka ut på sjön en dag. Det handlar om att sköta och vårda sin båt, socialt umgänge i båthamnarna. Hyra en båt kan man göra på kanalerna i Göteborg inte i skärgården.
3	Vi beräknar klimatpåverkan från maten i offentlig verksamhet och har mål. Detta kan ske genom att maximera CO2e/ måltid eller den totala CO2e/kg inköpt livsmedel. Nya fokus-områden 2022 är bland annat Klimatsmart och hälsosam mat. Detta kan vara -Främja hållbart lantbruk och - Mer vegetariskt på tallriken förutom -Minskat matsvinn vilket redan mäts. (löfte nr 12) En del av de upphandlade livsmedlen i kommunens verksamheter är sedan tidigare ekologiska. Kommer ditt parti att verka för att kommunen ökar andelen ekologiska, vegetariska och /eller närproducerade livsmedel som upphandlas?		Nej		Det är inte realistiskt, lokalproducerat kött är för dyrt att köpa från det lokala slakteriet. Det finns inget mejeri på Orust, mjölken körs till mejeriet (i Skara), mejeriprodukter finns bara i mycket liten skala, lokalproducerade grönsaker när det är säsong.
4	Vi installerar solenergi. Det innebär att solceller prövas i alla nybyggnadsprojekt i kommunal regi och att minst en anläggning installeras i kommunen. På Orust finns ansevärliga takytor på kommunens byggnader (offentliga verksamheter och kommunala bostadsbolag). Dessa kan nyttjas till att producera sol-el vilket bidrar till att minska behovet av inköpt el och totalt öka andelen förnybar energi i kommunen. Anser ditt parti att kommunen ska etablera solceller på samtliga kommunägda fastigheter där det är möjligt och lämpligt?	Ja			Där det är möjligt
5	Lokal elproduktion Snabb utbyggnad av sol- och vind- och biogas-el gör det möjligt att ersätta fossila bränslen i hushållen, industrin och transportsektorn. Tycker partiet att sådan elproduktion ska öka kraftigt på Orust?	Ja			Om möjligt
6	Orust kommun gränsar till västerhavet. Vill ditt parti befrämja havsbaserad vindkraft?	Ja			Dvs partiets inställning på riks är man tveksam, men verkligheten är att det behövs.
7	Det har föreslagits att Sverige ska bygga små modulära kärnreaktorer, sk SMR. Är ditt parti emot att sådana placeras på Orust?	Ja			Fantasier, det finns inga kommersiella SMR, några testreaktorer finns men det är långt ifrån färdigutvecklat och frågan är om det någonsin blir det. SMR eller PBMR är så långt ifrån verkligheten att frågan egentligen är hypotetisk. Jag har bott 15 år i Sydafrika, en av mina goda vänner var styrelseordförande för PBMR Ltd. Han skrev ett långt brev till dåvarande president Thabo Mbeki och förklarade att efter man lagt ner 12 miljarder på forskning inte kommit närmare än där man var när man började. https://thebulletin.org/2009/06/the-demise-of-the-pebble-bed-modular-reactor/ Även om man skulle lyckas konstruera en så kvarstår problemet med strålning och slutförvaring, har svårt att se det skulle lösas vid små lokala enheter
8	Vision Klimat 2030 ”2030 är den västsvenska ekonomin inte längre beroende av fossil energi och medborgarna och näringslivet har en trygg och långsiktigt hållbar energiförsörjning. Boende transporter och produktion av varor och tjänster är resurssnåla energieffektiva och baserade på förnybar energi. Sammantaget har detta bidragit till en stark ekonomi och innovativt och konkurrenskraftigt näringsliv.” Västra Götaland ska vara fossil-oberoende år 2030, ett mål som Orust kommun ställt sig bakom. Västra Götalandsregionen har också antagit en koldioxidbudget med årliga utsläppsminskningar på 16%. Anser ni att kommunen ska anta en koldioxidbudget för att uppnå sina utsläppsminskningar? Ange i så fall gärna vilken årlig minskning ni vill se.		Nej		Var skall pengarna tas från, äldreomsorgen behöver mer, skatteintäkterna minskar. Utsläppsminskningar får ske i mån av ekonomiska resurser
9	Strandskydd Tack vare strandskyddet har alla möjlighet att promenera längs stränderna, bada, fiska, åka skridskor och göra strandhugg från en båt. Strandskyddet skyddar också djur och växter som lever på och i närheten av stränderna samt		Nej		Strandskyddet behöver förändras, dvs minskas rejält. Nuvarande strandskydd har tolkats av Länsstyrelserna på ett helt annat sätt än vad Riksdagen beslutade

	i vattnet. Det är mycket viktiga miljöer för att bevara biologisk mångfald. Lax och ål tex, försvinner helt om inte strandskyddet runt bäckar värnas. Kommer ert parti att värna strandskyddet så att det inte urholkas?				
10	Restaurering av våtmarker I slättlandskapen är 90 procent av den historiska våtmarksarealen torrlagd, och därmed livsmiljön för många arter. Utdikade våtmarker släpper ut nästan lika mycket växthusgaser som hela vägtrafiken. Utdikningen har också bidragit till övergödning av sjöar och havsvikar, och att många djurarter försvunnit. Att återskapa utdikade våtmarker är viktigt för att minska övergödning, minska utsläppen av växthusgaser, minska sårbarheten för klimatförändringar och för att gynna den biologiska mångfalden. Orust har bla med hjälp av statliga medel bidragit till att några sådana våtmarker återskapats på jordbruksmark. Anser ditt parti att fler våtmarker ska restaureras på Orust?	Ja			
11	Skogen Ett av de största hoten mot biologisk mångfald är förlusten av arters livsmiljöer. Artdatabanken vid SLU pekar ut avverkningar som den faktor som har starkast negativ inverkan på skogens rödlistade arter. Dagens skogsbruk fokuserar nästan helt på kalhyggen som främsta metod vid avverkning, vilket också är ett problem ur klimatsynpunkt. Orust kommun har en skogsbruksplan. Kommer ditt parti verka för att bibehålla biologisk mångfald genom att kommunen arbetar aktivt för att minska kalhyggen i Orust kommuns skogsområden?		Nej		Vi vill bibehålla biologisk mångfald, men vill inte lägga oss i hur enskilda ägare av skog sköter sin skog
12	Ängsmarker Rondeller, vägrenar och offentliga/gemensamma grönytor skulle kunna förvandlas från välklippta gräsplaner till blommande ängar i syfte att gynna bin, humlor och fjärilar. Kommer ditt parti att verka för att kommunen satsar på att omvandla kommunens grönytor till ängsmark och ytor med mer biologisk mångfald?			Vet ej	Är tveksam, mera insekter betyder också mer småfåglar och det skall nog inte uppmuntras i trafiknära miljöer

Liberalernas svar på Naturskyddsföreningen i Orusts valenkät 2022

Nr	Fråga	Ja	Nej	Vet ej	Kommentar
1	Laddinfrastrukturplan (ska sammanställas under 2022) Allt fler köper elbilar vilket minskar buller och växthusgasutsläpp. Olika bidragsformer finns/har funnits för att stimulera enskilda villaägare att sätta upp laddningsstolpar. Kommer ditt parti att verka för en plan som beaktar behovet av el för elstolpar i nuvarande och kommande områden för flerfamiljsbostäder och allmänna parkeringar?	Ja			För att möta framtidens behov så är det viktigt att få med infrastrukturen för laddning av elbilar.
2	Vi möjliggör för medborgarna att låna eller hyra produkter i stället för att köpa. Detta löfte genomfördes inte 2021 och är inte med i årets planering. En aspekt på detta kan vara: I båthamnar tar det marina livet skada, ju fler båtägare som önskar egen båtplats, desto större områden behöver muddras, bottenfärg, angöringskättingar mm kan ge en negativ påverkan. Något som kan minska dessa skador är att stimulera båtpooler, så att -den som önskar kan hyra båt, -att göra fler iläggingsramper tillgängliga och -öka möjlighet att förvara sin båt på land. Är det något ditt parti vill arbeta för?	Ja			Det är viktigt att skapa förutsättningar att förvara sin båt på land och det är något vi kan ha med oss när vi planerar våra samhällen.
3	Vi beräknar klimatpåverkan från maten i offentlig verksamhet och har mål. Detta kan ske genom att maximera CO2e/ måltid eller den totala CO2e/kg inköpt livsmedel. Nya fokus-områden 2022 är bland annat Klimatsmart och hälsosam mat. Detta kan vara -Främja hållbart lantbruk och - Mer vegetariskt på tallriken förutom -Minskat matsvinn vilket redan mäts. (löfte nr 12) En del av de upphandlade livsmedlen i kommunens verksamheter är sedan tidigare ekologiska. Kommer ditt parti att verka för att kommunen ökar andelen ekologiska, vegetariska och /eller närproducerade livsmedel som upphandlas?	Ja			Vi ska fortsätta vara en av de bästa kommunerna i Sverige med en hög andel ekologiska, vegetariska och närodlade produkter.
4	Vi installerar solenergi. Det innebär att solceller prövas i alla nybyggnadsprojekt i kommunal regi och att minst en anläggning installeras i kommunen. På Orust finns ansevärd takt på kommunens byggnader (offentliga verksamheter och kommunala bostadsbolag). Dessa kan nyttjas till att producera sol-el vilket bidrar till att minska behovet av inköpt el och totalt öka andelen förnybar energi i kommunen. Anser ditt parti att kommunen ska etablera solceller på samtliga kommunägda fastigheter där det är möjligt och lämpligt?	Ja			Där det är lämpligt och möjligt ska vi självklart installera solceller.
5	Lokal elproduktion Snabb utbyggnad av sol- och vind- och biogas-el gör det möjligt att ersätta fossila bränslen i hushållen, industrin och transportsektorn. Tycker partiet att sådan elproduktion ska öka kraftigt på Orust?			Vet ej	Vi ska öka vår egna elproduktion, framförallt solenergi och där måste vi öka kraftigt.
6	Orust kommun gränsar till västerhavet. Vill ditt parti befrämja havsbaserad vindkraft?	Ja			Vi vill främja havsbaserad vindkraft men det ska göras på ett så sätt att vi inte skadar den biologiska mångfalden. Det behövs mer forskning kring detta, vi vill inte råka ut för det enormt stora konsekvenserna som utbyggnaden av vattenkraften i våra älvar.
7	Det har föreslagits att Sverige ska bygga små modulära kärnreaktorer, sk SMR. Är ditt parti emot att sådana placeras på Orust?		Nej		Om vi ska klara av att få ner utsläppen av CO2 och samtidigt klara av våra samhällsfunktioner kan detta vara en del av lösningen. Vi är för SMR, även om den mot förmodan skulle placeras på Orust. För oss är det otroligt viktigt att få ner Co2 utsläppen så snabbt som möjligt, kärnkraften är en jätte viktig del för att nå det målet.
8	Vision Klimat 2030 "2030 är den västsvenska ekonomin inte längre beroende av fossil energi och medborgarna och näringslivet har en trygg och långsiktigt hållbar energiförsörjning. Boende transporter och produktion av varor och tjänster är resurssnåla energieffektiva och baserade på förnybar energi. Sammantaget har detta bidragit till en stark ekonomi och innovativt och konkurrenskraftigt näringsliv." Västra Götaland ska vara fossil-oberoende år 2030, ett mål som Orust kommun ställt sig bakom. Västra Götalandsregionen har också antagit en koldioxidbudget med årliga utsläppsminskningar på 16%. Anser ni att kommunen ska anta en koldioxidbudget för att uppnå sina utsläppsminskningar? Ange i så fall gärna vilken årlig minskning ni vill se.		Nej		
9	Strandskydd Tack vare strandskyddet har alla möjlighet att promenera längs stränderna, bada, fiska, åka skridskor och göra			Nja	Kommentar. Vi måste ha ett flexibla strandskydd, vi ska självklart värna och skydda vår biologiska mångfald, men att som nu ha ett

	strandhugg från en båt. Strandskyddet skyddar också djur och växter som lever på och i närheten av stränderna samt i vattnet. Det är mycket viktiga miljöer för att bevara biologisk mångfald. Lax och ål tex, försvinner helt om inte strandskyddet runt bäckar värnas. Kommer ert parti att värna strandskyddet så att det inte urholkas?				generellt strandskydd på 300m fungerar inte. Man måste kunna ha lokala undantag för att kunna skapa samhällsutveckling även på landsbygden
10	Restaurering av våtmarker I slättlandskapen är 90 procent av den historiska våtmarksarealen torrlagd, och därmed livsmiljön för många arter. Utdikade våtmarker släpper ut nästan lika mycket växthusgaser som hela vägtrafiken. Utdikningen har också bidragit till övergödning av sjöar och havsvikar, och att många djurarter försvunnit. Att återskapa utdikade våtmarker är viktigt för att minska övergödning, minska utsläppen av växthusgaser, minska sårbarheten för klimatförändringar och för att gynna den biologiska mångfalden. Orust har bla med hjälp av statliga medel bidragit till att några sådana våtmarker återskapats på jordbruksmark. Anser ditt parti att fler våtmarker ska restaureras på Orust?	Ja			
11	Skogen Ett av de största hoten mot biologisk mångfald är förlusten av arters livsmiljöer. Artdatabanken vid SLU pekar ut avverkningar som den faktor som har starkast negativ inverkan på skogens rödlistade arter. Dagens skogsbruk fokuserar nästan helt på kalhyggen som främsta metod vid avverkning, vilket också är ett problem ur klimatsynpunkt. Orust kommun har en skogsbruksplan. Kommer ditt parti verka för att bibehålla biologisk mångfald genom att kommunen arbetar aktivt för att minska kalhyggen i Orust kommuns skogsområden?			Vet ej	Kommunen äger ingen skog, så detta är inget vi kan påverka.
12	Ängsmarker Rondeller, vägrenar och offentliga/gemensamma grönytor skulle kunna förvandlas från välklippta gräsplaner till blommande ängar i syfte att gynna bin, humlor och fjärilar. Kommer ditt parti att verka för att kommunen satsar på att omvandla kommunens grönytor till ängsmark och ytor med mer biologisk mångfald?	Ja			De områden som vi äger och kan styra över ska vi självklart göra det bästa för mer biologisk mångfald

Miljöpartiets svar på Naturskyddsföreningen i Orusts valenkät 2022

Nr	Fråga	Ja	Nej	Vet ej	Kommentar
1	Laddinfrastrukturplan (ska sammanställas under 2022) Allt fler köper elbilar vilket minskar buller och växthusgasutsläpp. Olika bidragsformer finns/har funnits för att stimulera enskilda villaägare att sätta upp laddningsstolpar. Kommer ditt parti att verka för en plan som beaktar behovet av el för elstolpar i nuvarande och kommande områden för flerfamiljsbostäder och allmänna parkeringar?	Ja			Vi vill bygga upp en heltäckande laddinfrastruktur i kommunen för både land- och havsbaserade fordon, såväl privata som offentliga, t ex färjor.
2	Vi möjliggör för medborgarna att låna eller hyra produkter i stället för att köpa. Detta löfte genomfördes inte 2021 och är inte med i årets planering. En aspekt på detta kan vara: I båthamnar tar det marina livet skada, ju fler båtägare som önskar egen båtplats, desto större områden behöver muddras, bottenfärg, angöringskättingar mm kan ge en negativ påverkan. Något som kan minska dessa skador är att stimulera båtpooler, så att -den som önskar kan hyra båt, -att göra fler iläggingsramper tillgängliga och -öka möjlighet att förvara sin båt på land. Är det något ditt parti vill arbeta för?	Ja			Vi vill stimulera olika former av pooler eller uthyrning, båt-, bilcykel. Motion lagd om att den del av kommunens bilar som inte används på kvällar och helger ska ingå i bilpool där privatpersoner kan ansluta sig.
3	Vi beräknar klimatpåverkan från maten i offentlig verksamhet och har mål. Detta kan ske genom att maximera CO2e/ måltid eller den totala CO2e/kg inköpt livsmedel. Nya fokus-områden 2022 är bland annat Klimatsmart och hälsosam mat. Detta kan vara -Främja hållbart lantbruk och - Mer vegetariskt på tallriken förutom -Minskat matsvinn vilket redan mäts. (löfte nr 12) En del av de upphandlade livsmedlen i kommunens verksamheter är sedan tidigare ekologiska. Kommer ditt parti att verka för att kommunen ökar andelen ekologiska, vegetariska och /eller närproducerade livsmedel som upphandlas?	Ja			Kommunen serverar redan en mycket stor andel ekologisk och närproducerad. Vi vill att den ska fortsätta öka.
4	Vi installerar solenergi. Det innebär att solceller prövas i alla nybyggnadsprojekt i kommunal regi och att minst en anläggning installeras i kommunen. På Orust finns ansefliga takytor på kommunens byggnader (offentliga verksamheter och kommunala bostadsbolag). Dessa kan nyttjas till att producera sol-el vilket bidrar till att minska behovet av inköpt el och totalt öka andelen förnybar energi i kommunen. Anser ditt parti att kommunen ska etablera solceller på samtliga kommunägda fastigheter där det är möjligt och lämpligt?	Ja			Ja. Motion lagd om att göra ny inventering av kommunens fastigheter efter beslut om IKN.
5	Lokal elproduktion Snabb utbyggnad av sol- och vind- och biogas-el gör det möjligt att ersätta fossila bränslen i hushållen, industrin och transportsektorn. Tycker partiet att sådan elproduktion ska öka kraftigt på Orust?	Ja			Ja. Vi driver frågan om solparker på kommunal mark. Motion lagd om att underlätta installation av solpaneler på privata hus samt göra en solkarta vilka hus i kommunen som är lämpliga för solpaneler.
6	Orust kommun gränsar till västerhavet. Vill ditt parti befrämja havsbaserad vindkraft?	Ja			Ja. Vi har röstat för utredning om lämpligt område utanför Göteborg, Tjörn och Orust.
7	Det har föreslagits att Sverige ska bygga små modulära kärnreaktorer, sk SMR. Är ditt parti emot att sådana placeras på Orust?	Ja			Vi vill inte ha kärnkraft över huvud taget.
8	Vision Klimat 2030 "2030 är den västsvenska ekonomin inte längre beroende av fossil energi och medborgarna och näringslivet har en trygg och långsiktigt hållbar energiförsörjning. Boende transporter och produktion av varor och tjänster är resurssnåla energieffektiva och baserade på förnybar energi. Sammantaget har detta bidragit till en stark ekonomi och innovativt och konkurrenskraftigt näringsliv." Västra Götaland ska vara fossil-oberoende år 2030, ett mål som Orust kommun ställt sig bakom. Västra Götalandsregionen har också antagit en koldioxidbudget med årliga utsläppsminskningar på 16%. Anser ni att kommunen ska anta en koldioxidbudget för att uppnå sina utsläppsminskningar? Ange i så fall gärna vilken årlig minskning ni vill se.	Ja			Tidigare motion lagd om koldioxidbudget. Inte tagit ställning till årlig minskning i den motionen.
9	Strandskydd Tack vare strandskyddet har alla möjlighet att promenera längs stränderna, bada, fiska, åka skridskor och göra strandhugg från en båt. Strandskyddet skyddar också djur och växter som lever på och i närheten av stränderna samt i vattnet. Det är mycket viktiga miljöer för att bevara biologisk mångfald. Lax och ål tex, försvinner helt om inte strandskyddet runt bäckar värnas. Kommer ert parti att värna strandskyddet så att det inte urholkas?	Ja			Ja, men det är också viktigt att göra praktiska justeringar där ett större område kan fredas om vi tillåter vissa mindre avsteg enligt lokalbefolkningens önskemål.

10	Restaurering av våtmarker I slättlandskapen är 90 procent av den historiska våtmarksarealen torrlagd, och därmed livsmiljön för många arter. Utdikade våtmarker släpper ut nästan lika mycket växthusgaser som hela vägtrafiken. Utdikningen har också bidragit till övergödning av sjöar och havsvikar, och att många djurarter försvunnit. Att återskapa utdikade våtmarker är viktigt för att minska övergödning, minska utsläppen av växthusgaser, minska sårbarheten för klimatförändringar och för att gynna den biologiska mångfalden. Orust har bla med hjälp av statliga medel bidragit till att några sådana våtmarker återskapats på jordbruksmark. Anser ditt parti att fler våtmarker ska restaureras på Orust?	Ja			Ja, vi ser med tillfredställelse att projektet fortsätter och vill verka för en implementering i verksamheten.
11	Skogen Ett av de största hoten mot biologisk mångfald är förlusten av arters livsmiljöer. Artdatabanken vid SLU pekar ut avverkningar som den faktor som har starkast negativ inverkan på skogens rödlistade arter. Dagens skogsbruk fokuserar nästan helt på kalhyggen som främsta metod vid avverkning, vilket också är ett problem ur klimatsynpunkt. Orust kommun har en skogsbruksplan. Kommer ditt parti verka för att bibehålla biologisk mångfald genom att kommunen arbetar aktivt för att minska kalhyggen i Orust kommuns skogsområden?	Ja			Ja. Motion planerad om hyggesfritt skogsbruk på kommunal mark.
12	Ängsmarker Rondeller, vägrenar och offentliga/gemensamma grönytor skulle kunna förvandlas från välklippta gräsplaner till blommande ängar i syfte att gynna bin, humlor och fjärilar. Kommer ditt parti att verka för att kommunen satsar på att omvandla kommunens grönytor till ängsmark och ytor med mer biologisk mångfald?	Ja			Ja. Vi stödjer nystartat LONA-projekt och vill verka för senare implementering i verksamheten.

Socialdemokraternas svar på Naturskyddsföreningen i Orusts valenkät 2022

Nr	Fråga	Ja	Nej	Vet ej	Kommentar
1	Laddinfrastrukturplan (ska sammanställas under 2022) Allt fler köper elbilar vilket minskar buller och växthusgasutsläpp. Olika bidragsformer finns/har funnits för att stimulera enskilda villaägare att sätta upp laddningsstolpar. Kommer ditt parti att verka för en plan som beaktar behovet av el för elstolpar i nuvarande och kommande områden för flerfamiljsbostäder och allmänna parkeringar?	Ja			
2	Vi möjliggör för medborgarna att låna eller hyra produkter i stället för att köpa. Detta löfte genomfördes inte 2021 och är inte med i årets planering. En aspekt på detta kan vara: I båthamnar tar det marina livet skada, ju fler båtägare som önskar egen båtplats, desto större områden behöver muddras, bottenfärg, angöringskättingar mm kan ge en negativ påverkan. Något som kan minska dessa skador är att stimulera båtpooler, så att -den som önskar kan hyra båt, -att göra fler iläggingsramper tillgängliga och -öka möjlighet att förvara sin båt på land. Är det något ditt parti vill arbeta för?	Ja			Diskussion då ett starkt intresse finns bland de flesta.
3	Vi beräknar klimatpåverkan från maten i offentlig verksamhet och har mål. Detta kan ske genom att maximera CO2e/ måltid eller den totala CO2e/kg inköpt livsmedel. Nya fokus-områden 2022 är bland annat Klimatsmart och hälsosam mat. Detta kan vara -Främja hållbart lantbruk och - Mer vegetariskt på tallriken förutom -Minskat matsvinn vilket redan mäts. (löfte nr 12) En del av de upphandlade livsmedlen i kommunens verksamheter är sedan tidigare ekologiska. Kommer ditt parti att verka för att kommunen ökar andelen ekologiska, vegetariska och /eller närproducerade livsmedel som upphandlas?	Ja			
4	Vi installerar solenergi. Det innebär att solceller prövas i alla nybyggnadsprojekt i kommunal regi och att minst en anläggning installeras i kommunen. På Orust finns ansevärd takyta på kommunens byggnader (offentliga verksamheter och kommunala bostadsbolag). Dessa kan nyttjas till att producera sol-el vilket bidrar till att minska behovet av inköpt el och totalt öka andelen förnybar energi i kommunen. Anser ditt parti att kommunen ska etablera solceller på samtliga kommunägda fastigheter där det är möjligt och lämpligt?	Ja			
5	Lokal elproduktion Snabb utbyggnad av sol- och vind- och biogas-el gör det möjligt att ersätta fossila bränslen i hushållen, industrin och transportsektorn. Tycker partiet att sådan elproduktion ska öka kraftigt på Orust?	Ja			
6	Orust kommun gränsar till västerhavet. Vill ditt parti befrämja havsbaserad vindkraft?	Ja			
7	Det har föreslagits att Sverige ska bygga små modulära kärnreaktorer, sk SMR. Är ditt parti emot att sådana placeras på Orust?	Ja			
8	Vision Klimat 2030 "2030 är den västsvenska ekonomin inte längre beroende av fossil energi och medborgarna och näringslivet har en trygg och långsiktigt hållbar energiförsörjning. Boende transporter och produktion av varor och tjänster är resurssnåla energieffektiva och baserade på förnybar energi. Sammantaget har detta bidragit till en stark ekonomi och innovativt och konkurrenskraftigt näringsliv." Västra Götaland ska vara fossil-oberoende år 2030, ett mål som Orust kommun ställt sig bakom. Västra Götalandsregionen har också antagit en koldioxidbudget med årliga utsläppsminskningar på 16%. Anser ni att kommunen ska anta en koldioxidbudget för att uppnå sina utsläppsminskningar? Ange i så fall gärna vilken årlig minskning ni vill se.	Ja			2%. minskat koldioxid är en ständig aktuell fråga. Och många av kommunens bilar är redan hybridbilar. Samt intresse bland innevånarna är mycket att kunna välja alternativa färdmedel.
9	Strandskydd Tack vare strandskyddet har alla möjlighet att promenera längs stränderna, bada, fiska, åka skridskor och göra strandhugg från en båt. Strandskyddet skyddar också djur och växter som lever på och i närheten av stränderna samt i vattnet. Det är mycket viktiga miljöer för att bevara biologisk mångfald. Lax och ål tex, försvinner helt om inte strandskyddet runt bäckar värnas. Kommer ert parti att värna strandskyddet så att det inte urholkas?	Ja			Ja så vitt det går att påverka/begränsa med kommunala medel
10	Restaurering av våtmarker I slättlandskapen är 90 procent av den historiska våtmarksarealen torrlagd, och därmed livsmiljön för många arter. Utdikade våtmarker släpper ut nästan lika mycket växthusgaser som hela vägtrafiken. Utdikningen har också bidragit till övergödning av sjöar och havsvikar, och att många djurarter försvunnit. Att återskapa utdikade våtmarker är	Ja			Ja det positiva effekterna är många. Orust är delaktiga.

	viktigt för att minska övergödning, minska utsläppen av växthusgaser, minska sårbarheten för klimatförändringar och för att gynna den biologiska mångfalden. Orust har bla med hjälp av statliga medel bidragit till att några sådana våtmarker återskapats på jordbruksmark. Anser ditt parti att fler våtmarker ska restaureras på Orust?			
11	Skogen Ett av de största hoten mot biologisk mångfald är förlusten av arters livsmiljöer. Artdatabanken vid SLU pekar ut avverkningar som den faktor som har starkast negativ inverkan på skogens rödlistade arter. Dagens skogsbruk fokuserar nästan helt på kalhyggen som främsta metod vid avverkning, vilket också är ett problem ur klimatsynpunkt. Orust kommun har en skogsbruksplan. Kommer ditt parti verka för att bibehålla biologisk mångfald genom att kommunen arbetar aktivt för att minska kalhyggen i Orust kommuns skogsområden?	Ja		Orust kommun har inga större skogsområden. Men mycket randområden.
12	Ängsmarker Rondeller, vägrenar och offentliga/gemensamma grönytor skulle kunna förvandlas från välklippta gräsplaner till blommande ängar i syfte att gynna bin, humlor och fjärilar. Kommer ditt parti att verka för att kommunen satsar på att omvandla kommunens grönytor till ängsmark och ytor med mer biologisk mångfald?	Ja		Ja där det kan fungera.

Vänsterpartiets svar på Naturskyddsföreningen i Orusts valenkät 2022

Nr	Fråga	Ja	Nej	Vet ej	Kommentar
1	Laddinfrastrukturplan (ska sammanställas under 2022) Allt fler köper elbilar vilket minskar buller och växthusgasutsläpp. Olika bidragsformer finns/har funnits för att stimulera enskilda villaägare att sätta upp laddningsstolpar. Kommer ditt parti att verka för en plan som beaktar behovet av el för elstolpar i nuvarande och kommande områden för flerfamiljsbostäder och allmänna parkeringar?	Ja			Ja vi kommer att verka för att integrera det i vår samhällsplanering.
2	Vi möjliggör för medborgarna att låna eller hyra produkter i stället för att köpa. Detta löfte genomfördes inte 2021 och är inte med i årets planering. En aspekt på detta kan vara: I båthamnar tar det marina livet skada, ju fler båtägare som önskar egen båtplats, desto större områden behöver muddras, bottenfärg, angöringskättingar mm kan ge en negativ påverkan. Något som kan minska dessa skador är att stimulera båtpooler, så att -den som önskar kan hyra båt, -att göra fler iläggingsrampar tillgängliga och -öka möjlighet att förvara sin båt på land. Är det något ditt parti vill arbeta för?	Ja			Vi har lämnat in en motion om att arbeta för gröna hamnar där båtar förvaras på land.
3	Vi beräknar klimatpåverkan från maten i offentlig verksamhet och har mål. Detta kan ske genom att maximera CO2e/ måltid eller den totala CO2e/kg inköpt livsmedel. Nya fokus-områden 2022 är bland annat Klimatsmart och hälsosam mat. Detta kan vara -Främja hållbart lantbruk och - Mer vegetariskt på tallriken förutom -Minskat matsvinn vilket redan mäts. (löfte nr 12) En del av de upphandlade livsmedlen i kommunens verksamheter är sedan tidigare ekologiska. Kommer ditt parti att verka för att kommunen ökar andelen ekologiska, vegetariska och /eller närproducerade livsmedel som upphandlas?	Ja			Det blir svårt att göra stora höjningar av andelen ekologisk mat då vi ligger på cirka 60%. Vi ska ändå jobba vidare med det liksom närproducerat och vegetariskt.
4	Vi installerar solenergi. Det innebär att solceller provas i alla nybyggnadsprojekt i kommunal regi och att minst en anläggning installeras i kommunen. På Orust finns ansevärd takyta på kommunens byggnader (offentliga verksamheter och kommunala bostadsbolag). Dessa kan nyttjas till att producera sol-el vilket bidrar till att minska behovet av inköpt el och totalt öka andelen förnybar energi i kommunen. Anser ditt parti att kommunen ska etablera solceller på samtliga kommunägda fastigheter där det är möjligt och lämpligt?	Ja			Vi arbetar redan med att kommunen ska sätta solceller på kommunala tak.
5	Lokal elproduktion Snabb utbyggnad av sol- och vind- och biogas-el gör det möjligt att ersätta fossila bränslen i hushållen, industrin och transportsektorn. Tycker partiet att sådan elproduktion ska öka kraftigt på Orust?	Ja			Se svaret på fråga 4. Om det är kraftigt eller inte kan man fråga sig.
6	Orust kommun gränsar till västerhavet. Vill ditt parti befrämja havsbaserad vindkraft?	Ja			Vi ser gärna havsbaserad vindkraft. Men innan det ska ges tillstånd ska det göras en översiktsplan över haven. Det är många verksamheter som ska få plats på havet. Viktigt är också att göra analyser av olika vindkraftverks-typer påverkan på havet och dess botten.
7	Det har föreslagits att Sverige ska bygga små modulära kärnreaktorer, sk SMR. Är ditt parti emot att sådana placeras på Orust?	Ja			Vi är emot detta.
8	Vision Klimat 2030 "2030 är den västsvenska ekonomin inte längre beroende av fossil energi och medborgarna och näringslivet har en trygg och långsiktigt hållbar energiförsörjning. Boende transporter och produktion av varor och tjänster är resurssnåla energieffektiva och baserade på förnybar energi. Sammantaget har detta bidragit till en stark ekonomi och innovativt och konkurrenskraftigt näringsliv." Västra Götaland ska vara fossil-oberoende år 2030, ett mål som Orust kommun ställt sig bakom. Västra Götalandsregionen har också antagit en koldioxidbudget med årliga utsläppsminskningar på 16%. Anser ni att kommunen ska anta en koldioxidbudget för att uppnå sina utsläppsminskningar? Ange i så fall gärna vilken årlig minskning ni vill se.	Ja			Självklart är vi för att minska koldioxid utsläppen. Vi är dock osäkra på vad en sådan budget ger eftersom det finns många osäkerhetsfaktorer.
9	Strandskydd Tack vare strandskyddet har alla möjlighet att promenera längs stränderna, bada, fiska, åka skridskor och göra strandhugg från en båt. Strandskyddet skyddar också djur och växter som lever på och i närheten av stränderna samt i vattnet. Det är mycket viktiga miljöer för att bevara biologisk mångfald. Lax och ål tex, försvinner helt om inte strandskyddet runt bäckar värnas. Kommer ert parti att värna strandskyddet så att det inte urholkas?	Ja			Självklart värnar vi strandskyddet.
10	Restaurering av våtmarker I slättlandskapen är 90 procent av den historiska våtmarksarealen torrlagd, och därmed livsmiljön för många arter. Utdikade våtmarker släpper ut nästan lika mycket växthusgaser som hela vägtrafiken. Utdikningen har också bidragit till övergödning av sjöar och havsvikar, och att många djurarter försvunnit. Att återskapa utdikade våtmarker är viktigt för att minska övergödning, minska utsläppen av växthusgaser, minska sårbarheten för klimatförändringar och	Ja			Vänsterpartiet är för renovering av våtmarker. Det görs en hel del sådant arbete på Orust i redan i dag.

	för att gynna den biologiska mångfalden. Orust har bla med hjälp av statliga medel bidragit till att några sådana våtmarker återskapats på jordbruksmark. Anser ditt parti att fler våtmarker ska restaureras på Orust?			
11	Skogen Ett av de största hoten mot biologisk mångfald är förlusten av arters livsmiljöer. Artdatabanken vid SLU pekar ut avverkningar som den faktor som har starkast negativ inverkan på skogens rödlistade arter. Dagens skogsbruk fokuserar nästan helt på kalhyggen som främsta metod vid avverkning, vilket också är ett problem ur klimatsynpunkt. Orust kommun har en skogsbruksplan. Kommer ditt parti verka för att bibehålla biologisk mångfald genom att kommunen arbetar aktivt för att minska kalhyggen i Orust kommuns skogsområden?	Ja		Vi är för ett ändrat skogsbruk utan kalhyggen. Men på Orust är det svårt att genom politik påverka detta eftersom över 95% av skogen på Orust ägs av enskilda markägare.
12	Ängsmarker Rondeller, vägrenar och offentliga/gemensamma grönytor skulle kunna förvandlas från välklippta gräsplaner till blommande ängar i syfte att gynna bin, humlor och fjärilar. Kommer ditt parti att verka för att kommunen satsar på att omvandla kommunens grönytor till ängsmark och ytor med mer biologisk mångfald?	Ja		Svaret här är ungefär som på fråga 11.

Moderaternas svar på Naturskyddsföreningen i Orusts valenkät 2022

Nr	Fråga	Ja	Nej	Vet ej	Kommentar
1	Laddinfrastrukturplan (ska sammanställas under 2022) Allt fler köper elbilar vilket minskar buller och växthusgasutsläpp. Olika bidragsformer finns/har funnits för att stimulera enskilda villaägare att sätta upp laddningsstolpar. Kommer ditt parti att verka för en plan som beaktar behovet av el för elstolpar i nuvarande och kommande områden för flerfamiljsbostäder och allmänna parkeringar?	Ja			Självklart!
2	Vi möjliggör för medborgarna att låna eller hyra produkter i stället för att köpa. Detta löfte genomfördes inte 2021 och är inte med i årets planering. En aspekt på detta kan vara: I båthamnar tar det marina livet skada, ju fler båtägare som önskar egen båtplats, desto större områden behöver muddras, bottenfärg, angöringskättingar mm kan ge en negativ påverkan. Något som kan minska dessa skador är att stimulera båtpooler, så att -den som önskar kan hyra båt, -att göra fler iläggingsramper tillgängliga och -öka möjlighet att förvara sin båt på land. Är det något ditt parti vill arbeta för?		Nej		Detta är romantiskt Trams!
3	Vi beräknar klimatpåverkan från maten i offentlig verksamhet och har mål. Detta kan ske genom att maximera CO2e/ måltid eller den totala CO2e/kg inköpt livsmedel. Nya fokus-områden 2022 är bland annat Klimatsmart och hälsosam mat. Detta kan vara -Främja hållbart lantbruk och - Mer vegetariskt på tallriken förutom -Minskat matsvinn vilket redan mäts. (löfte nr 12) En del av de upphandlade livsmedlen i kommunens verksamheter är sedan tidigare ekologiska. Kommer ditt parti att verka för att kommunen ökar andelen ekologiska, vegetariska och /eller närproducerade livsmedel som upphandlas?		Nej		Vi ligger redan i topp!
4	Vi installerar solenergi. Det innebär att solceller provas i alla nybyggnadsprojekt i kommunal regi och att minst en anläggning installeras i kommunen. På Orust finns ansevärd mängd takytor på kommunens byggnader (offentliga verksamheter och kommunala bostadsbolag). Dessa kan nyttjas till att producera sol-el vilket bidrar till att minska behovet av inköpt el och totalt öka andelen förnybar energi i kommunen. Anser ditt parti att kommunen ska etablera solceller på samtliga kommunägda fastigheter där det är möjligt och lämpligt?	Ja			
5	Lokal elproduktion Snabb utbyggnad av sol- och vind- och biogas-el gör det möjligt att ersätta fossila bränslen i hushållen, industrin och transportsektorn. Tycker partiet att sådan elproduktion ska öka kraftigt på Orust?		Nej		Inte vindkraft! Gärna de nya små kärnkraftverken!
6	Orust kommun gränsar till västerhavet. Vill ditt parti befrämja havsbaserad vindkraft?		Nej		Absolut inte! Tyskland får lösa sina energiproblem själva!
7	Det har föreslagits att Sverige ska bygga små modulära kärnreaktorer, sk SMR. Är ditt parti emot att sådana placeras på Orust?		Nej		Kanonbra – lösningen på våra miljöproblem!
8	Vision Klimat 2030 "2030 är den västsvenska ekonomin inte längre beroende av fossil energi och medborgarna och näringslivet har en trygg och långsiktigt hållbar energiförsörjning. Boende transporter och produktion av varor och tjänster är resurssnåla energieffektiva och baserade på förnybar energi. Sammantaget har detta bidragit till en stark ekonomi och innovativt och konkurrenskraftigt näringsliv." Västra Götaland ska vara fossil-oberoende år 2030, ett mål som Orust kommun ställt sig bakom. Västra Götalandsregionen har också antagit en koldioxidbudget med årliga utsläppsminskningar på 16%. Anser ni att kommunen ska anta en koldioxidbudget för att uppnå sina utsläppsminskningar? Ange i så fall gärna vilken årlig minskning ni vill se.		Nej		
9	Strandskydd Tack vare strandskyddet har alla möjlighet att promenera längs stränderna, bada, fiska, åka skridskor och göra strandhugg från en båt. Strandskyddet skyddar också djur och växter som lever på och i närheten av stränderna samt i vattnet. Det är mycket viktiga miljöer för att bevara biologisk mångfald. Lax och ål tex, försvinner helt om inte strandskyddet runt bäckar värnas. Kommer ert parti att värna strandskyddet så att det inte urholkas?		Nej		Strandskyddet bör bantas radikalt + att det är kommunens ledning som tar beslutet!
10	Restaurering av våtmarker I slättlandskapen är 90 procent av den historiska våtmarksarealen torrlagd, och därmed livsmiljön för många arter. Utdikade våtmarker släpper ut nästan lika mycket växthusgaser som hela vägtrafiken. Utdikningen har också bidragit till övergödning av sjöar och havsvikar, och att många djurarter försvunnit. Att återskapa utdikade våtmarker är viktigt för att minska övergödning, minska utsläppen av växthusgaser, minska sårbarheten för klimatförändringar och för att gynna den biologiska mångfalden. Orust har bla med hjälp av statliga medel bidragit till att några sådana våtmarker återskapats på jordbruksmark. Anser ditt parti att fler våtmarker ska restaureras på Orust?	Ja			

11	<p>Skogen</p> <p>Ett av de största hoten mot biologisk mångfald är förlusten av arters livsmiljöer. Artdatabanken vid SLU pekar ut avverkningar som den faktor som har starkast negativ inverkan på skogens rödlistade arter. Dagens skogsbruk fokuserar nästan helt på kalhyggen som främsta metod vid avverkning, vilket också är ett problem ur klimatsynpunkt. Orust kommun har en skogsbruksplan.</p> <p>Kommer ditt parti verka för att bibehålla biologisk mångfald genom att kommunen arbetar aktivt för att minska kalhyggen i Orust kommuns skogsområden?</p>	Nej	Vi har en bra hantering av skogen idag!
12	<p>Ängsmarker</p> <p>Rondeller, vägrenar och offentliga/gemensamma grönytor skulle kunna förvandlas från välklippta gräsplaner till blommande ängar i syfte att gynna bin, humlor och fjärilar.</p> <p>Kommer ditt parti att verka för att kommunen satsar på att omvandla kommunens grönytor till ängsmark och ytor med mer biologisk mångfald?</p>	Nej	Kommunen är inte ägare/huvudman för dessa marker! Det är Trafikverkets + vägföreningarnas fråga!